

DET KONGELIGE BARNE-, LIKESTILLINGS-
OG INKLUDERINGSDEPARTEMENT

Finansdepartementet
Pb. 8008 Dep
0030 OSLO

Deres ref
12/4613 ATV/NZM

Vår ref
13/43-

Dato
15.04.2013

Høring - Forslag om nye krav til årsrapport og årsregnskap for statlige virksomheter

Vi viser til høringsbrev av 19.12.2012.

Departementet har i sakens anledning bedt om innspill fra våre underlagte virksomheter. Vi har mottatt innspill fra følgende virksomheter som følger vedlagt:

Barneombudet

Barne-, ungdoms- og familiedirektoratet (Bufdir)

Forbrukerombudet

Fylkesnemndene for barnevern og sosiale saker – Sentralenheten

Integrerings- og mangfoldsdirektoratet (IMDi)

Likestillings- og diskrimineringsnemnda

Likestillings- og diskrimineringsombudet (Også sendt direkte.)

Nedenfor følger BLDs svar på spørsmålene i høringsbrevet.

1.2. Forslag til nye krav

Vi har først noen merknader til forslaget til årsrapportens innhold og struktur som ikke synes å passe inn under spørsmålene i høringsbrevet. Vi ser at det i noen tilfeller kan det bli vanskelig å skille mellom deler av det som er foreslått omtalt under de foreslåtte hovedpunktene. Dette gjelder særlig sammenligninger mellom år (I), risikovurderinger (IV) og vurdering av fremtidsutsikter (V). Et absolutt krav til å følge denne inndelingen kan derfor bli vanskelig å følge i praksis.

Vi er enig med Likestillings- og diskrimineringsombudet (LDO) i at det bør stilles krav i

årsrapporten til en standardisert rapportering etter pliktene i likestillingsloven, diskrimineringsloven og diskriminerings- og tilgjengelighetsloven. FAD har utarbeidet en veileder som kan benyttes som mal for en slik likestillingsredegjørelse. Likestillingsredegjørelsen kan med fordel være et vedlegg til årsrapporten. For nærmere detaljer vises til vedlagte høringsuttalelse fra LDO.

1) Er det ønskelig å etablere overordnede krav til innhold, struktur og publisering av årsrapporter fra statlige virksomheter?

Etter vårt syn er det ønskelig at det, på et overordnet nivå, stilles felles krav til innhold, struktur og publisering av årsrapportene. Etablering av slike krav vil kunne gi mer ensartet rapportering, bidra til høyere kvalitet og mer sammenlignbare rapporter. Felles krav vil også gjøre rapportene lettere tilgjengelig for brukerne, både i og utenfor staten.

2) Bør det være krav om å publisere tildelingsbrev, årsrapporter og årsregnskap for statlige virksomheter?

Åpenhet er et prinsipp i staten og det bør også gjelde disse dokumentene. Etter vårt syn bør derfor årsrapportene i likhet med tildelingsbrevene legges ut elektronisk på virksomhetenes hjemmesider, noe som i stor grad gjøres allerede i dag. Den enkelte virksomhet får vurdere om det skal gis innsyn i ev. vedlegg etter bestemmelsene i offentleglova.

3) Er det en hensiktsmessig løsning at informasjon som unntas offentlighet tas inn i som vedlegg til årsrapporten?

Ja, vi ser det som hensiktsmessig, men slike vedlegg bør begrenses mest mulig. En bør derfor i rapporteringskravene i tildelingsbrevene, i den grad det er mulig, unngå å legge opp til at det skal rapporteres på forhold som skal unntas offentlighet.

4) Bør frist for oversendelse av årsrapport med årsregnskap være 1. mars eller 15. mars?

I og med at dette er noe avhengig av virksomhetstype, bør det være opp til departementet å fastsette fristen for oversendelse av årsrapport. For å sikre en forsvarlig årsrapportering bør ikke fristen settes senere enn 15. mars.

1.3. Administrative og økonomiske konsekvenser

5) Hvilken hjelp og veiledning har din virksomhet behov for som følge av de nye kravene til årsrapport og årsregnskap?

Etter vårt syn bør det utarbeides en veileder som kan suppleres med kurs/seminarer i regi av DFØ. Det bør også utarbeides en elektronisk mal/egne rapporter i

regnskapssystemet for årsregnskapet. For øvrig viser vi til de vedlagte høringsuttalelsene fra underlagte virksomheter.

2.1. Nærmere om innhold i årsrapporter

6) Bør det fastsettes en maksimumsgrense for antall sider for årsrapport (eksklusive vedlegg)?

I og med at årsrapportenes lengde vil variere etter virksomhetenes kompleksitet og egenart finner vi det uhensiktsmessig å fastsette en maksimumsgrense. Det bør være opptil departementet å vurdere behovet for en slik grense.

7) Vil forslaget til struktur på årsrapportene gi et mer strategisk styringsgrunnlag for departementet?

Bedre struktur og mer enhetlige og sammenlignbare rapporter vil kunne bidra til bedre oversikt og dermed gi grunnlag for mer helhetlig styring fra departementets side.

8) Bør det være anledning til å gjøre unntak fra kravet til inndeling av årsrapporten i punktene I til V for virksomheter som allerede har etablerte og godt innarbeidede årsrapporter?

Hvis dagens rapporter er etablerte og gode og tilfredsstillende eierdepartementets krav, bør departementet kunne gi unntak fra kravene.

2.2. Punkt I Leders beretning

9) Er det naturlig at virksomhetsleders signatur knyttes direkte til punkt I Leders beretning, eller bør signaturen først plasseres etter punktene I-V?

Ja, vi ser det som mest naturlig. Virksomhetsleder vil uansett ha ansvar for en fullstendig og korrekt rapportering.

2.4. Punkt III Årets aktiviteter og resultater

10) Dagens regelverk forutsetter at årsrapporten skal være i henhold til krav i tildelingsbrevet. I høringsutkastet åpnes det for at virksomheten i tillegg kan ta opp forhold som ikke er nevnt i tildelingsbrevet, men som vurderes som viktige. Er dette en hensiktsmessig utvidelse av innholdet i årsrapporten?

Etter vårt syn bør det være rom for å ta opp forhold i årsrapporten som ikke er nevnt i tildelingsbrevet, og som vurderes som viktig av virksomheten. Dersom virksomheten er i tvil om forholdet er relevant bør dette avklares med departementet på forhånd.

11) I dag inneholder tildelingsbrev ofte oppdrag og rapporteringspunkter som ikke er av strategisk betydning for virksomheten. I høringsutkastet anbefales det å ta slik rapportering inn i vedlegg. Formålet med dette er å opprettholde det strategiske nivået på rapportering. Er det hensiktsmessig å skille mellom strategisk rapportering og annen rapportering?

Ja, det er hensiktsmessig dersom virksomhetene og departementet har en omforent forståelse av hvordan skillet skal praktiseres. For øvrig bør hovedregelen være at mest mulig skal rapporteres i hoveddokumentet.

12) Gir anbefalingene til innhold under punkt III Årets aktiviteter og resultat en rimelig balanse mellom behovet for detaljering og et ønske om begrenset omfang på rapporten?

Anbefalingene vil, etter vårt syn, først og fremst bidra til å sikre rapporteringen om virksomheten, og vil bare i liten grad være et bidrag til å begrense omfanget.

Anbefalingene foreslås supplert med rapportering knyttet til volum og aktivitetsnivå, da dette i mange tilfeller er av avgjørende betydning for virksomhetens muligheter til å nå sine mål innen tildelt budsjetttramme. Det bør også fremgå at rapporteringen skal inneholde forklaring til ev. avvik.

2.5. Punkt IV Styring og kontroll i virksomheten

13) Er det andre forhold vedrørende styring og kontroll i virksomheten som bør inngå i den årlige tilstandsrapporteringen i årsrapporten?

Etter vårt syn dekker forslaget de viktigste punktene. I tillegg bør virksomhetenes risikovurderinger få en mer sentral plass i årsrapportene. Risikovurderingene bør knyttes opp mot fremtidsutsiktene, jf. forslaget pkt. V.

2.6. Punkt V Vurdering av framtidssikter

14) Bør vurderingene av framtidssikter også inneholde en konkret vurdering av hvordan virksomhetens nåværende strategiplan vil bli påvirket, selv om dette er virksomhetens, og ikke departementets plan?

Virksomheten bør justere sin strategiplan ut fra analysen av fremtidssikter og risikovurderinger, uten at dette nødvendigvis omtales i årsrapporten. Ev. omtale forutsetter at departementet er tilstrekkelig orientert om strategiplanen.

15) I mange deler av staten er det utarbeidet langtidsplaner eller strategier for egen sektor (eksempelvis Nasjonal transportplan – NTP). Hva bør være forholdet mellom punkt V i årsrapporten og slike langtidsplaner?

Vi har liten erfaring med dette på vår sektor, men dette kan ev. omtales i ledelseskomentarene eller under pkt. III.

2.7. Punkt VI Årsregnskap

16) Er forslaget til innhold i ledelseskomentarene til årsregnskapet hensiktsmessig?

Vi mener at forslaget til innhold vil gi et godt bilde av virksomhetens økonomi, samtidig som virksomhetsleder i større grad blir forpliktet til aktivt å vurdere årsregnskapet. På den annen side bør det også være et visst rom for fleksibilitet.

17) Er forslaget til oppstilling av årsregnskapet hensiktsmessig (bevilgningsoppstilling og virksomhetsregnskap)?

Ja, forslaget virker hensiktsmessig, men for små virksomheter kan oppstillingen virke nokså omfattende. Vi antar at rapporteringen er tenkt sammenstilt fra dagens økonomisystemer ved bruk av en egen rapporttype eller en elektronisk mal, slik at DFØ kan sammenstille disse. Dette vil kunne lette rapporteringen for de mindre virksomhetene.

18) Gir oppstillingene relevant informasjon til regnskapsbrukerne (departement og andre målgrupper)?

Etter vår vurdering gir oppstillingene god og relevant informasjon for departementet og andre målgrupper. De vil, slik vi vurderer det, gi departementet bedre og mer oversiktlig styringsinformasjon enn tilfellet er i dag. Se også svar på spørsmål 17.

19) Er oppstillingene fleksible nok med hensyn til virksomhetens egenart?

Ja, de virker i utgangspunktet fleksible nok, men vi er litt usikre på om det tas tilstrekkelig hensyn til de mindre virksomhetene.

20) Har dere konkrete forslag om forbedringer til

- a. Sammenhengen mellom bevilgningsoppstillingen og virksomhetsregnskapet?*
- b. Leservennlighet?*
- c. Omfang (bør noe legges til eller tas ut)?*
- d. Andre forhold ved oppstillingene?*

Vi har ingen forslag til endringer når det gjelder disse punktene.

Med hilsen

Erik Blom-Dahl (e.f.)
ekspedisjonssjef

Svein Moene
Seniorrådgiver

Vedlegg: Høringsuttalelser fra underlagte virksomheter

Dokumentet er godkjent elektronisk, og har derfor ikke håndskrevet signatur.